

Mel i Sucre

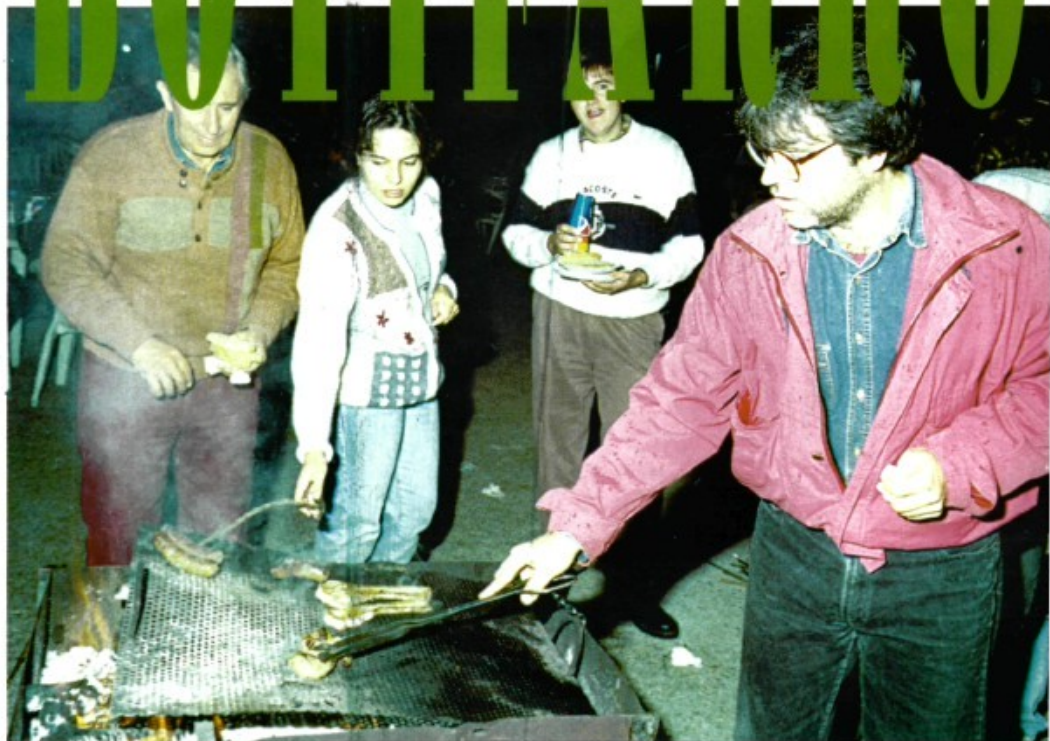
Obra Cultural Balear - Sant Joan

Octubre / 1996 - núm. 196

FESTIVAL del BOTIFARRÓ

PREUS	
Entrada de Sant Joan	2,00
Entrada de Sant Joan i pastís	2,50
Entrada de Sant Joan i una beguda	3,00
REGUDS	
Botifarra	1,50
Paquet de 3 botifarras	4,00
Paquet de 6 botifarras	7,00
Paquet de 12 botifarras	13,00

MEL I SUCRE. Octubre, núm. 196. Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a Sant Joan.

Local social: carrer de Ramon Llull, 48. 07240 Sant Joan (Mallorca).

Consell de redacció: Guillem Florit, Joan Sastre, Joan Font, Joan Moratinos, Miquel Company.

Tirada actual: 500 exemplars.

Disseny de la capçalera: Jaume Falconer

Coberta i contracoberta: Fotografies de G. Florit. Idea i muntatge de J. Font

Fotografies de G. Florit, J. Sastre, J. Font i A. Tous

Dipòsit legal: PM. 49/1983

Els articles publicats a la revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Els articles originals s'han d'entregar abans de dia 18 del mes en curs.

Nota: S'adverteix als possibles lectors de *Mel i sucre* que aquesta revista, amb els seus escrits i comentaris, pot ferir la sensibilitat dels esperits no acostumats.

EN AQUEST NÚMERO HI TROBAREU

- Notícies locals
- Fotos d'antany, per G. Sànchez
- Ajuntament, per J. Sastre i F. Nicolau
- El plaer de beure. Cabernet Sauvignon d'A. Gelabert, per F. Grimalt
- El patrimoni cultural de Sant Joan, per J. Estelrich
- ? 07, per J. Falconer
- Rafel Ginard, l'amant de la paraula. Recordança vint anys després de la seva mort, per G. Sànchez
- Garbes del P. Ginard (10). Cultura popular, per J. Estelrich
- Excursió, per J. Moratinos i J. Sastre
- Mel i sucre, dolcet, dolcet, per J. Bauçà
- Meteorologia, per M. Company i M. Alzamora
- Bon profit
- Agenda

**El consell de redacció
es reunirà dia 28 d'octubre,
a les 21 h, al casal social.
Els col·laboradors
hi estau convidats**

NOTA DE REDACCIÓ

Totes les persones o entitats que se sentin al·ludides pel contingut d'aquesta revista, tenen a la seva disposició una secció de «Cartes al Director» que admet escrits que compleixin les següents condicions:

— L'extensió màxima és un foli mecanografiat a dos espais.

— Les cartes han d'anar signades per l'autor, que ha de ser identificable.

NOTÍCIES LOCALS

L'organització de la Festa del Botifarró ha enfrontat la PIMEM i l'Ajuntament. La notícia, fins i tot, ha transcendit les fronteres del nostre terme i ha omplert més de dues pàgines de la premsa balear.

— El primer diumenge d'octubre, com era tradicional des del 66 fins al 91, es va celebrar la Festa del Botifarró, organitzada ara per la PIMEM. El mateix dia, els cafès de devora la plaça vella organitzaren la seva ja tradicional Torrada, que enguany ha passat de dissabte a diumenge i que, per tant, rivalitzava directament amb la Festa. La pluja que va caure tota la nit del dissabte va estar a punt de fer suspendre o ajornar els actes, però finalment es varen poder dur a terme. La festa va poder començar normalment però acabà abans d'hora per culpa de la pluja. Els organitzadors de la Festa del Botifarró volgueren recuperar el caràcter popular de la festa. Els actes començaren a les cinc amb la sortida del dimoni i els xeremiers. A les sis s'encengueren els foguerons. Després hi hagué balls mallorquins i ball modern, amb l'actuació, entre d'altres, del conjunt la Rual Jazz Mort, que té com a característica molt peculiar el fet de sonar dins un remolquet tirat per un quatre per quatre. Els organitzadors de la Torrada, per la seva part, varen moure ball per amenitzar la vetlada.

— L'organització simultània de la Festa del Botifarró i la Torrada ha estat causa d'una agra polèmica. Els organitzadors de la Festa acusaren l'Ajuntament d'haver-los negat l'ajuda que els havia promès. Tot i que aconseguiren una subvenció de 125.000 pessetes, asseguren que els havien oferit cadires, dimonis, cadafal, pancartes i llums, cosa que al final s'hagueren de procurar ells mateixos. Dins el Ple de l'Ajuntament hi va haver un enfrontament molt pujat de to entre el batle, Gabriel Mora, i el cap de l'oposició, Francesc Nicolau. El batle sostenia que l'Ajuntament havia fet prou i també es queixava d'haver pagat 5.000 pessetes de la seva butxaca als organitzadors de la Festa i, malgrat això, no haver sortit a la relació de col·laboradors. El representant del PSM va replicar dient que el batle havia compromès l'ajuda municipal en una reunió amb botiguers i que no es podia fer enrere una vegada organitzada la Festa. Afegí, pel que fa a l'aportació particular, que altra gent havia posat diners i tampoc no havia sortit a la llista.

**VISITA PASTORAL A LES
PARRÒQUIES DE LA
PART FORANA
DE MALLORCA**

L'ANY 1641

Transcripció i notes de Josep Estelrich i Costa

Mallorca
1996

Coberta del llibre que mossèn Estelrich ha transcrit sobre la visita del bisbe Joan de Santander.

— El nostre col·laborador Josep Estelrich Costa ha editat el llibre *Visita pastoral a les parròquies de la Part Forana de Mallorca*. És l'informe d'una visita que el bisbe Joan de Santander féu a diverses parròquies de la part forana l'any 1641. Per un motiu desconegut, el manuscrit s'ha trobat a l'arxiu parroquial de Sant Joan, quan el seu lloc natural hauria estat l'arxiu diocesà. El llibre conté informacions interessants sobre la situació de l'església mallorquina al segle XVII.

— Han començat els cursos d'educació d'adults que cada any organitza la Mancomunitat del Pla. S'ofereix formació en les següents àrees: alfabetització, graduat escolar, preparació de proves lliures per a FPI (electricitat, cuina, clínica, administratiu, jardí d'infància, estètica, fusteria, perruqueria i ferreria), accés a la universitat, idiomes (català i castellà per a estrangers, català per a castellanoparlants, anglès i alemany) i altres cursos (informàtica I, informàtica II, restauració de mobles, punt mallorquí, macramé, ceràmica, cuina i tall i confecció). Enguany, a diferència d'altres anys, el Govern Balear no ha donat subvencions a la Mancomunitat del Pla per a aquests cursos.

— El Pla territorial del Pla preveu la construcció d'un poliesportiu a Sant Joan, a la zona del molí d'en Calderer, entre la costa d'en Pago i el camp de futbol. Ara l'Ajuntament té la idea de construir-lo a una altra banda, al polígon delimitat pel carrer de Solanda, el turó de Son Juny, el turó i el camí de Consolació. Al darrer Ple, el PSM es va interessar per la qüestió i el batle va respondre que es fan gestions per adquirir els terrenys d'aquesta segona ubicació, però encara no hi ha res concretat. Seria desitjable que a l'hora de triar l'emplaçament definitiu es tenguessin en compte tots els condicionants: el poliesportiu hauria de servir alhora per a Sant Joan i la resta del Pla (caldría tenir en compte per tant per on passarà la via de circumval·lació) i al mateix temps hauria de ser accessible a peu des del poble.

— El CE Sant Joan, que milita per segon any consecutiu a segona regional de futbol, ha començat la temporada de manera irregular. Els dos primers partits se'n va dur dues paneres de quatre gols (Sant Joan 0-Llucmajor 4 i Porreres 4-Sant Joan 0). El resultat del tercer partit, ple d'incidentes, va ser més favorable per als nostres representants (Sant Joan 2-Beta 2). En el partit següent, el Sant Joan es va permetre apallissar a domicili un rival molt fluix (Campanet 0-Sant Joan 4). La cinquena

**POUS - CISTERNES - SÍQUIES - DEMOLICIONS
FEINES AMB COMPRESSORS - RETRO
MINIEXCAVADORES**

Gabriel Gayà Morlà

Cooperativa, 5-7
Tel.: 64 78 69. Mòbil: 908 53 58 76
07260-PORRERES

BANCA MARCH

C/ de Mestre Mas, 11
Tel.: 52 60 66
07240 Sant Joan

jornada es va resoldre amb un empat (Sant Joan 1-Maria 1). Tot plegat ha situat el Sant Joan en una posició a la taula que no passa de discreta.

— L'Ajuntament de Sant Joan s'ha vist obligat a contractar una empresa per resoldre els problemes que ha tingut l'aigua potable. Els darrers temps, el nivell de clor, que hauria de ser constant, ha tingut pujades i baixades. Aquest descontrol no ha representat cap perill per a la població, però es recomana anar amb esment si es beu aigua de la xarxa. Els altres pobles del Pla pertanyen a Cadagua, una empresa pública, que es cuida d'aquestes qüestions, cosa que tanmateix no els ha salvat de tenir problemes, més greus i tot que els de Sant Joan.

— La futura via de circumval·lació de Sant Joan ha obert un debat entre l'Ajuntament i els botiguers del poble. Les dues parts estan d'acord que és una obra necessària però, mentre la proposta del consistori és enllaçar les carreteres de Montuïri, Vilafranca i Petra amb una via que passaria molt enfora del poble, els botiguers troben millor aprofitar alguns carrers forans i fer una circumval·lació semblant a la que hi ha a Sineu. Els defensors d'aquesta darrera proposta troben que l'altra perjudicaria els interessos del comerç i a més tendria un fort impacte paisatgístic. El regidor encarregat, Joan Magro, diu que els botiguers s'oposen a la idea municipal sense conèixer-la a fons. Precisament, la circumval·lació «forana» preveu la creació d'una àrea de serveis a l'entrada de Sant Joan per la carretera de Vilafranca, per compensar els efectes negatius de la disminució del trànsit sobre l'activitat comercial. Es faci el que es faci al capdavant, és bo que s'hagi encetat el debat.

— La Mancomunitat del Pla vol que tots els mercats municipals es regeixin per les mateixes ordenances. L'objecte d'aquestes noves ordenances seria per una banda unificar els preus, que

L'Ajuntament de Sant Joan ha tingut problemes amb la potabilitat de l'aigua corrent.

EL VOSTRE POU DE FRANC
(Si no trobam aigua)
 Us garantim l'aigua, si no és així
 el pou no us costarà res.
 Us ho feim de **franc**

SERVICIS DE AGUAS
SUBTERRÁNEAS
PALMA, SL

TELÉFONS:
60 50 75 - 909 32 56 30
 Si no trobam aigua només haureu de pagar
 el carburant emprat

JAUME SASTRE BAUZA
 Pintor

C/ de Josep Rosselló i Ordines
 Tel.: 52 65 53 / 907 32 66 07
 Sant Joan

actualment varien molt d'un poble a l'altre, i per una altra aconseguir que els mercats no siguin deficitaris. Es veu que amb la taxa que paguen els placers no n'hi ha prou per pagar la neteja necessària quan s'aixeca el mercat. Una solució per no perdre-hi seria que els mateixos venedors es fessin càrrec de la neteja després del mercat.

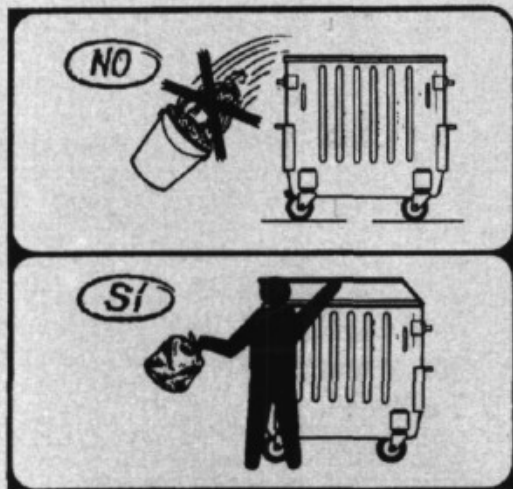
Una altra qüestió que ha de resoldre la Mancomunitat és el de la recollida de fems. A final d'any acaba el contracte actual i no es pot fer el contracte nou sense saber a què parirà exactament el tema de la incineradora. Per tant, segurament s'optarà per prorrogar per un període curt el contracte actual.

— L'Ajuntament de Sant Joan vol incloure al Pla d'obres i serveis de 1997 l'asfaltat d'una bona part dels carrers de la vila i l'adob de la plaça de la Constitució. El Ple ho va aprovar amb els vots favorables del PP. El PSM es manifestar contrari al projecte de la plaça i va reclamar un estudi més aprofundit. El PP va refusar la proposta.

— La secció «Salir» del *Diario de Mallorca* corresponent 22 de setembre estava dedicada a Sant Joan. Il·lustrat amb un mapa ple d'errades (per exemple, un «San Brondo» a la carretera de Sineu... i encara sort que l'autor de l'article és llorità), l'article se centra en la visita a la possessió dels Calderers, de la qual es conta una mica la història i es destaca l'antiga importància.

— L'Ajuntament ha aprovat la reforma del cementeri vell, que consistirà a adobar les teulades, que estan molt malmeses, posar canals per recollir l'aigua i instal·lar baranes. Aquesta feina es durà a terme en tres fases i costarà més de deu milions de pessetes. Una altra teulada que també ha de menester mà de mestre és la de la Casa de Cultura. L'Ajuntament dedicarà 1'3 milions a la reparació i s'aprofitarà per llevar els cels rasos i deixar les bigues a la vista.

— L'empresa de construccions Gabriel Gayà Morlà, col·laboradora habitual de *Mel i sucre*, ha tornat a obrir síquies pels carrers de la nostra vila. Aquesta vegada posen el mitjans tècnics

POSAU ELS FEMS DINS LES BOSSES

Per al vidre, paper i ferralla
emprou els contenidors especials

La recollida es farà els
dimarts, dijous i diumenges al vespre

AJUNTAMENT DE SANTJOAN

**SI TENIU
FOTOGRAFIES
ANTIGUES**

(anterior als anys setanta)

feis-ho saber a
Gracià Sánchez

Hem començat una nova secció:

**FOTOGRAFIES
D'ANTANY**

necessaris perquè els cables d'electricitat passin soterradament pels capsdecantons i per altres punts ben determinats dels nostres carrers. Si us hi heu fixat, aquesta empresa procura tapar i asfaltar ben aviat les síquies que obrin, per tal de no molestar gaire els veïnats. Per això, ens han fet saber que donen les gràcies públicament, a través de la nostra revista, a totes les persones que han hagut d'aguantar, o encara aguanten, les molèties que suposen aquestes obres de millora elèctrica.

L'empresa Gayà Morlà treballa en la millora del cablejat de GESA.

— Ara que parlem d'obres i síquies pels nostres carrers, haureu pogut observar que al carrer de Palma i al del Desert s'ha començat una sèrie de moviments que semblen indicar que ben aviat s'hi posarà una capa d'asfalt. Sembla que l'Ajuntament ha pres mostra del que en aquesta revista s'ha dit més d'una vegada: per asfaltar no sempre cal que s'aixequin les voreres; ja que els veïnats d'aquests dos carrers s'han negat a aixecar-les.

En aquest mateix apartat creim que és notícia que la vorera situada devora cal batle s'ha fet nova. Han hagut de passar més de deu anys, i dos batles de diferent color polític, perquè aquest assumpte s'hagi arreglat. El que no sabem és qui ha pagat la vorera. Convendria que quedàs clar per a la resta de veïns que conformam la nostra vila, ja que gairebé tothom ha hagut de pagar la seva vorera.

— La coral adulta de l'escola Son Juny ha tornat començar la temporada d'assajos, que tendran lloc a l'escola cada divendres a les 21 h. A més de treballar un repertori coral divers, està previst que dur a terme una sèrie d'activitats relacionades amb la música: educació de la veu, sessions de danses... Tots aquells que vulgueu participar-hi només heu de pujar al turó de Son Juny i sumar-vos-hi.

— Els dies 21, 22, 23, 24 i 25 d'octubre està previst que a les oficines de l'Ajuntament es puguin pagar els impostos municipals. De tota manera, si no voleu fer coa a la Sala, podeu pagar els vostres impostos a l'Oficina de Recaptació, situada al carrer Ronda Institut-12 de Manacor, de l'1 d'octubre al 30 de novembre, o també podeu domiciliar els vostres pagaments a través de les entitats bancàries pertinents.

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

Carrer de Palma, 16
Sant Joaán
Tel.: 52 60 33

FUSTERIA

Rafel Dalmau

Fusteria en general i
mobles de cuina

Carrer dels Molins, 4
Tel.: 52 63 85

FOTOS D'ANTANY

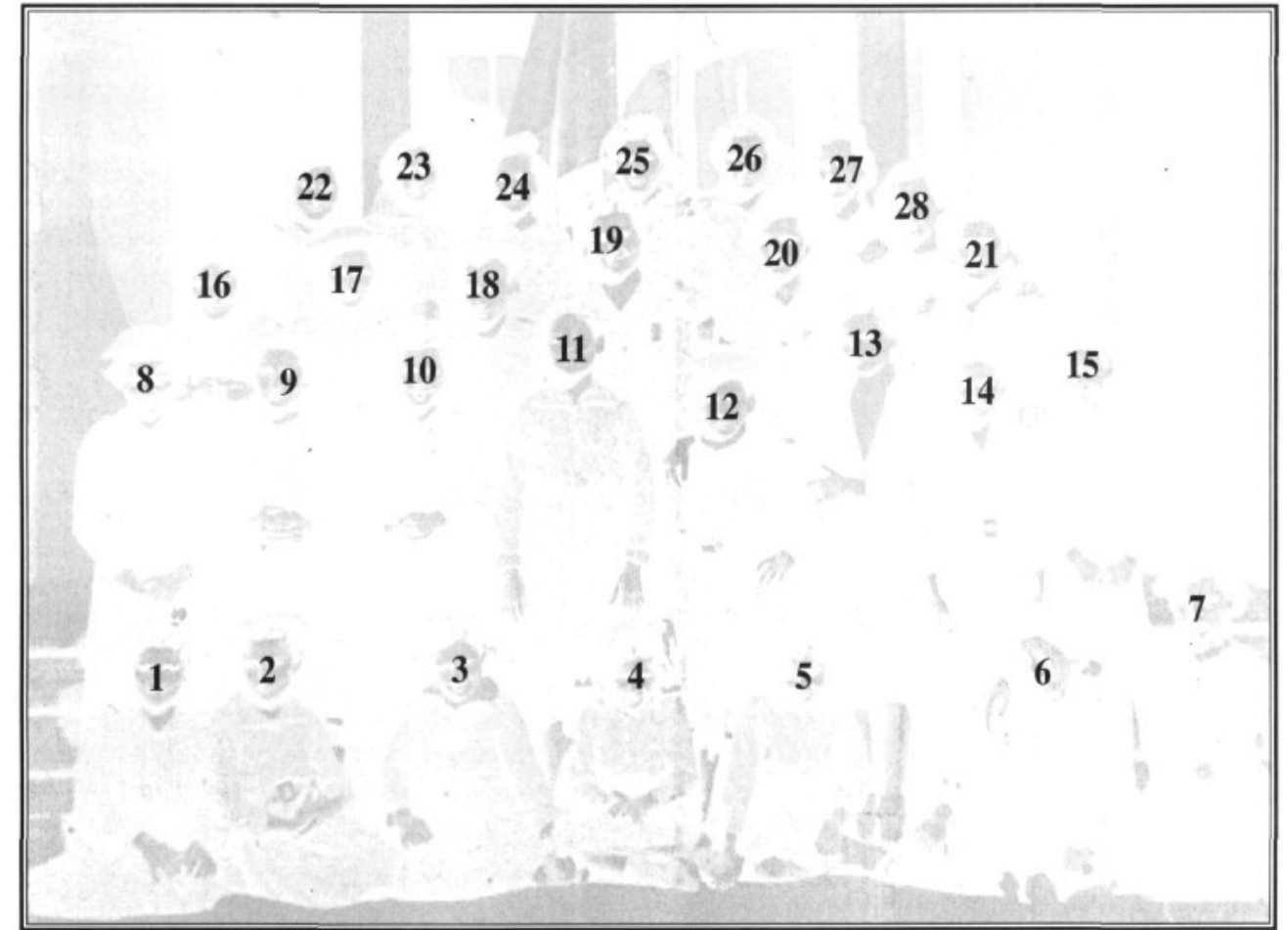

Es anys posteriors al cop d'estat de Franco varen ser ben aprofitats pels vencedors per fer veure en qualsevol acte popular o festiu l'adhesió de la població civil al Glorioso Movimiento Nacional. Les persones ja més granades recorden que els nins havien de combregar amb el vestit de «balilla» i que les jovenetes eren vestides amb robes de color blau a l'hora de rebre alguna autoritat o desfilars en qualque festa.

La fotografia que avui duim a les nostres pàgines és precisament una mostra d'aquest darrer tipus de què hem parlat suara. La imatge és de l'any 1937 (quasi amb tota seguretat) i hi podem veure un grup de vint-i-vuit nines i al·lotes santjoaneres posant davant l'escola de les Nines (l'actual oficina de Correus, al carrer de Consolació). No hem pogut reconèixer totes les dones que hi apareixen, però sí la majoria.

(Fotografia gentilesa de A. Font)

Gracià Sánchez

1. Margalida Mas «Matetes»	15. «de Gossauba»
2. —	16. Maria Font Font, «Tronca»
3. Margalida «Joan»	17. Joana Caimari, «Pupuda»
4. —	18. Maria «de Gossauba»
5. Na «Clenxina» d'en Macià «Mec»	19. Maria Company, «Mena»
6. Maria «de Solanda»	20. Francisca «Calderera»
7. Antònia «Sinevera»	21. Antònia «Ribes»
8. —	22. Antònia «de Ca mestre en Toni Escolà»
9. Margalida Gayà Gayà, «Morteta»	23. Maria Gayà Gayà, «Morteta»
10. Maria «Joan»	24. Antònia Matas, «de Ca na Mates»
11. Antònia «de s'Estanc»	25. Antònia Gayà Font, «Escolana»
12. Magdalena «Teca»	26. Elionor «Pansa»
13. Maria «Fidever»	27. Francisca Font, «Sinevera»
14. Margalida Estelrich, «de ses Roques»	28. Margalida Gayà «Ferrera»

AJUNTAMENT

Resum de la sessió ordinària de dia 01/10/96. El ple va començar puntualment a les 9.35 h del vespre, amb l'assistència de tots els regidors, i una petita representació de públic, unes deu persones.

1. *Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.*

L'acta es va aprovar amb una salvetat feta per Francesc Nicolau (PSM): fer constar en acta que a la pregunta que es va fer al batle sobre per què el programa de les festes d'agost era tant i tant igual als d'anys anteriors, aquest va respondre literalment: «**Noltros no som progressistes**». Francesc Nicolau va demanar que això es reflectís a l'acta per deixar constància del tarannà de l'equip de govern.

2. *Coneixement de les resolucions de la batlia, donades des de la darrera sessió ordinària.*

Es va donar compte de 7 resolucions, emeses entre el 01/08/96 i el 17/09/96:

De dia 07/08: autorització a Antoni Company Matas, *des Centro*, per ocupar 25 m² (vint-i-cinc) de la Plaça del rei Joan Carles I, amb 5 taules en els mesos de juny, juliol i agost.

De dia 06/09: autorització de 21 llicències d'obres a particulars.

De dia 09/09: aprovació del Padró de quotes d'abastament d'aigua en el segon trimestre de 1996, per un import de 3.517.705 ptes., de les quals en corresponen 1.908.086 a quotes municipals, 1.425.126 al cànon de sanejament d'aigua, i 184.493 a l'IVA.

De dia 13/09: designació de vocals de la mesa de contractació de la subhasta del Projecte d'asfaltat de carrers, sector B 1a. fase.

De dia 13/09: aprovació del Padró de tributs municipals per a 1996, que es cobrarà per rebut.

De dia 19/09: adjudicació a Melchor Mascaró SA de la subhasta del Projecte d'asfaltat de carrers, sector B 1a. fase, per la quantitat de 9.890.000 ptes.

De dia 24/09: aprovació de les liquidacions de l'IAE de 1993 i 1994 per ingrés directe.

Els clots del camí de les Casetes són tan fonsos que qualche vehicle potser hi deixarà la meitat del xassis.

3. *Aprovació del compte general del pressupost de 1995.*

Una vegada tancats els comptes de 1995, la Comissió de Comptes i Hisenda els presenta al Ple per a la seva aprovació. Passat el punt a votació, va resultar aprovat amb 7 vots a favor (6 PP i 1 UM) i 2 abstencions (PSM). Els motius de l'abstenció del PSM va ser reivindicar una vegada més que els pressuposts municipals es duiguin informatitzats i al dia. El batle Gabriel Mora va replicar que els comptes de 1995

hi estaven i Francesc Nicolau va remarcar si bé era ver, ho estaven mig any després d'haver tancat l'exercici, i que la seva petició era tenir-los informatitzats al dia. El batle va replicar a Francesc Nicolau que els comptes de 1995, informatitzats, havien estat i estaven a la seva disposició per a la consulta. Francesc Nicolau va repetir que a principis d'octubre del 96 els comptes que volia veure informatitzats eren els de 1996, no els de l'any passat. Sense més preàmbuls el batle va passar a un altre punt, quedant aquestes quatre engronsades dialèctiques com a una petita mostra del que passaria al punt dedicat a Precs i Preguntes.

4. Aprovació de la liquidació de recaptació executiva durant el 1r. trimestre de 1996.

Es tractava de donar conformitat a aquesta liquidació, proposada pel Servei de Recaptació de Tributs de la Conselleria d'Economia i Hisenda del Govern Balear, que ha resultat amb un saldo a favor de l'Ajuntament de 487.156 ptes. Es va aprovar per unanimitat.

5. Aprovació del projecte de pavimentació de vials urbans, sector sud.

Amb aquest projecte, redactat per l'enginyer de camins, canals i ports José Garau Casanovas, es vol condicionar la Plaça de la Constitució, que a hores d'ara està en un estat quasi deplorable. El cost pressupostat és d'11.860.108 ptes., i va ser aprovat per 8 vots a favor (4 PP i 2 PSM) i 1 abstenció (UM). El regidor d'UM, Amador Bauçà, va argumentar la seva abstenció en el fet que, segons ha pogut veure al projecte, amb aquests 11 milions just es fa un petit «remendo» a la plaça i al cap de tres o quatre anys, la plaça tornarà a estar igual. Segons ell el projecte no estudia prou els canvis que s'hi podrien fer perquè no es deteriori tant. El portaveu del PSM, Francesc Nicolau, va estar d'acord amb l'exposició d'Amador Bauçà, i demanat pel batle sobre la solució que hi donaria, va dir que les possibles solucions les han de donar els tècnics i que això val doblers, de manera que és l'Ajuntament qui ha de parlar amb els tècnics per això, i en aquest cas no se'ls havia encomanat als tècnics que cercassin cap solució alternativa.

6. Aprovació dels projectes d'adequació parcial

del cementiri municipal, fases I i II.

Aquests projectes han estat redactats per l'arquitecte Joan Bauçà Roig i compten amb un pressupost d'execució de 4.216.209 ptes. la fase I i de 8.578.337 la fase II. El punt es va aprovar per unanimitat.

7. Aprovació del projecte de reforma estructural de la Casa de Cultura.

L'objectiu és solucionar les diverses deficiències a l'edifici de les Escoles elles i millorar-ne la sala principal. També redactat per l'arquitecte Joan Bauçà Roig, té un pressupost d'execució d'1.282.306 ptes., i la intenció del grup de govern és fer ara les actuacions més urgents (referides a seguretat estructural) i la resta deixar-ho per més endavant. El punt va ser aprovat per unanimitat.

8. Petició d'inclusió d'obres al Pla Insular d'Obres i Serveis 1997.

El Consell Insular de Mallorca va comunicar durant el mes de juny la convocatòria d'aquest pla i l'equip de govern de l'Ajuntament proposa incloure-hi els projectes «pavimentació de vials urbans, sector sud» i «adequació parcial del cementiri municipal, fase I». Si no hi ha res de nou el pla correrà amb el 80% dels pressuposts respectius i el municipi amb el 20% restant. Es va aprovar per unanimitat.

9. Festes locals 1997.

La proposta va ser declarar festes locals el 24 de juny (nativitat de Sant Joan Baptista) i el 29 d'agost (festes patronals d'estiu). El punt va ser aprovat per unanimitat.

FONTANERIA i FERRERIA

J. COMPANY

*Instal·lació de banys i
de calefacció central
Llanterneria en general
Ferreria*

C/ Consolació, 17. Sant Joan
Tel. 52 62 77

RESTAURANT - BAR

Cta. Manacor - Inca, km 9 Tel. 830246 PETRA

La remodelació del cementeri vell fou aprovada per unanimitat.

10. Contractació del servei d'anàlisi d'aigua de l'abastament públic.

L'Ajuntament, com a empresa subministradora d'aigua potable, té l'obligació de presentar periòdicament, a l'administració autonòmica, anàlisis de l'aigua que subministra al poble. Per això es va formalitzar un contracte amb el Col·legi Oficial de Farmacèutics, que es presenta al Ple per a la seva aprovació. Aquest contracte va ser acceptat per unanimitat.

11. Reclamació prèvia per danys a vehicle per accident.

Aquest punt, que va ocupar més temps ell tot sol que els deu anteriors, tracta una reclamació presentada per Martí Bauzà Ginard, a rel d'un accident ocorregut a les 20 h. de dia 26 d'abril, en què el seu vehicle Renault 6 va resultar amb danys per valor de 84.442 ptes. en una topada amb un Ford Festa conduït per Bartolomé Rigo Ribas, a un creuer de carrers dins el poble. En vista de les al·legacions del senyor Bauzà Ginard els serveis jurídics de l'Ajuntament estudiaren les circumstàncies de l'accident i la conclusió fou que l'Ajuntament no es podia considerar responsable dels fets, de manera que es proposava la desestimació del recurs. Es va donar lectura a l'informe tècnic-jurídic i a les conclusions, aprovant-se per unanimitat la desestimació.

12. Concessió de subvencions.

Es proposaren les següents:

- A Edicions Documenta Balear, sl, 50.000 ptes.

per la publicació del llibre «La Guerra Civil poble a poble», dedicat a Sant Joan, a canvi de 25 llibres.

- A la PIMEM-Sant Joan, 125.000 ptes. per organitzar la Festa del Botifarró, el diumenge dia 6 d'octubre.

13. Precs i preguntes.

Hi va haver els següents:

AMADOR BAUZÀ (UM):

Estan tancats els comptes de les festes Patronals d'enguany? El batle va dir que faltava pagar els drets d'autors i dues factures petites, i va dir que suposava que es podrien dur al pròxim ple ordinari.

Quant a l'hospital de Manacor, com està l'assumpte del transport públic per anar-hi la gent, sense haver d'usar cotxe particular? El batle va dir que el director general de Transports estava al corrent d'aquest problema. Amador Bauzà va pregar al batle que fes un seguiment del tema, a fi de tenir-ho solucionat en posar l'hospital en funcionament.

En referència a unes declaracions del regidor Joan Magro (PP) al diari *Balears*, de dia 11 d'agost, sobre la redacció d'un Pla de reactivació turística del municipi que s'havia de fer públic a finals del mes d'agost. Com té aquest tema, l'ajuntament? Va contestar Joan Magro (PP) que aquesta idea va sortir a la conferència de la PIMEM per les festes patronals i que a la Manconitat del Pla hi ha mig redactat un projecte per fer una ruta de cicloturisme. N'Amador va demanar que en tenir qualche cosa clara es fes saber als regidors i Joan Magro s'hi va comprometre.

Sobre el projecte de rehabilitació de l'antic teatre, s'ha fet res més a partir de la reunió que hi va haver, fa cosa de mig any, amb el rector Onofre Torres? Joan Magro (PP) va respondre que hi ha un compromís de paraula del Conseller de Foment, Bartomeu Reus, que la Conselleria ell presideix pagaria tota l'estructura del teatre. Es va consultar també un representant del Consell Insular, Damià Pons,

per veure si es podia arribar a un finançament a tres bandes (Govern Balear, Consell Insular i Ajuntament), però no va poder ser perquè el CIM no tenia pressupost suficient per comprometre enguany en aquesta inversió. Llavors hi va haver tot el trull del canvi de govern de la CAIB i tot va quedar aturat. De llavors ençà hi ha hagut contactes amb Joan Verger, que va dir que miraria què hi podia fer; però llavors es va canviar el rector de la parròquia i va tornar quedar tot aturat, a l'espera de tenir una entrevista amb el nou rector, a veure que n'opina. De moment la cosa no ha progressat, però les negociacions continuen.

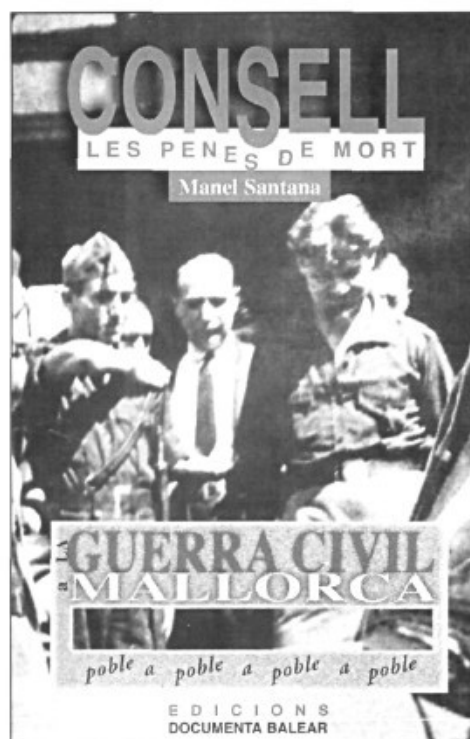
FRANCESC NICOLAU:

Sobre el Poliesportiu que està previst construir al Camp d'en Fiol, com està la compra dels terrenys, hi ha propostes? El batle va contestar que hi havia unes propostes fetes, que l'Ajuntament està a l'espera de la contesta. Llavors s'actuarà en conseqüència i va assegurar al senyor Nicolau que el tendria al corrent de l'assumpte.

Hi ha redols del poble als quals no arriba la megafonia, fa comptes fer res, l'ajuntament, al respecte? El batle va respondre que hi havia un pressupost fet per solucionar aquest problema i que així ho ordenaria tot d'una que hi hagués possibilitats.

Durant dos diumenges consecutius hi ha hagut una màquina picadora de gran tonatge picant des de les 8 del matí devora Consolació, i els veïnats del barri del Camp varen haver d'acabar la son prest. Pensa fer res, l'Ajuntament, per evitar que es repeteixi aquesta situació en diumenge i que, en tot cas, aquesta feina es podria fer la part de l'horabaixa? El batle va dir que ell no se'n sentia responsable, perquè la màquina feia feina defora del casc urbà i no l'hi havien presentat cap queixa. Francesc Nicolau li va fer saber que en aquells moments n'hi presentava una de queixa, en nom propi i d'un grup important de veïnats del barri del Camp. El batle va dir que la màquina no faria més renou perquè havia acabat la feina, però que si fes falta, li tornaria enviar, en diumenge i a la mateixa hora. El batle va reiterar com a resposta

La subvenció que l'Ajuntament ha atorgat al llibre sobre la guerra civil a la nostra vila, obra del santjoaner Arnau Company, només suposa l'adquisició de 25 exemplars.

que Consolació no està dins el casc urbà i, per tant, encara que el renou arribàs a les cases del barri del Camp, no era responsable de les molèsties. Francesc Nicolau va desistir de parlar més del tema.

En referència al descontrol d'horaris i actes que hi va haver a les Festes Patronals de l'estiu, per què va passar això? El batle va passar la paraula al president de la comissió de festes, Joan Magro, que va explicar com havia anat la cosa i va ho concrectar en dos punts: el futbol no es va fer perquè l'equip del Montuiri, que era el que havia de venir, va haver de jugar al seu poble; i el repic de campanes no es va fer perquè quan ho comunicaren a l'encarregat de tocar-les, els va dir que ja feia vuit dies que estaven repicades. Joan

RESTAURANT

SA TORRE DE S'AIGO

Carrer de l'Amistat
Tel.: 52 63 00
Sant Joan

L'Ajuntament ha llogat una empresa per controlar el nivell de clor de l'aigua potable.

Magro va aclarir que quan s'assebentà de tot això ja no hi havia possibilitat de rectificar els programes perquè ja estaven impresos. Va acceptar la seva part de culpa i va dir que en futurs casos s'esforçaria perquè això no tornàs a passar.

Va agrair que es tapassin uns quants clots del camí d'Horta i va demanar per què no s'havien tapat també els del camí de les Casetes. El batle va respondre que «com que jo als doblers dels santjoaners els estic molt alerta, el camí de ses Casetes no s'ha tocat, perquè tancar els clots val més de 5 o 600 mil pessetes, i que hi ha previsions d'asfaltar-lo al cap d'un mes i mig o dos a compte d'una subvenció a la totalitat». Francesc Nicolau va demanar que s'arbitràs una solució provisional per passar aquest mes i mig o dos, i el batle va repetir que ell estava molt alerta a malgastar els doblers dels santjoaners, de manera que esperaria aquest mes i mig o dos abans de fer res. El senyor Nicolau va trobar que 500 o 600 mil pessetes era una exageració per tancar els forats provisionalment i el batle va repetir que estava molt alerta als doblers dels santjoaners i que «si es poden tancar per no res, no hi ha per què haver de gastar 500 o 600 mil pessetes».

Sobre l'estat de les obres de l'Escola de les nines, va demanar informació sobre la instal·lació d'un reixat de ferro a les vidrieres, i va proposar que es fes de manera que el reixat no es ves de defora, ja que estèticament seria poc atractiu. El batle hi va estar d'acord.

Sobre la Festa del Botifarró, va dir al batle que havia deixat la PIMEM «amb un pam de nas», perquè aquesta organització va invertir el relleu d'aquesta festa comptant amb el suport de l'Ajuntament, ofert pel batle, i llavors de tot el que havia dit no hi va haver res de ver. El batle va negar haver promès res; va dir que s'havia fet tot el que s'havia pogut i que a més li sabia molt de greu que se'n riguin d'ell, però encara ni sabia molt més que se'n riguin dels seus doblers, en referència a les 5.000 ptes. que havia entregat a títol particular per a l'organització de la festa, i que el seu nom no sortia als programes. Aquí es va produir una discussió que va anar pujant de to. Francesc Nicolau va demanar al batle si en aquells moments parlava com a batle de Sant Joan o com a Gabriel Mora –petit empresari planterista– i va insistir en per què el batle havia tornat arrera les seves ofertes a la PIMEM. El batle va dir que ell no havia dit que sí a res i Francesc Nicolau va insistir que hi havia gent de PIMEM-Sant Joan que havien sentit el sí del batle amb les seves orelles. Aquí la discussió va tornar a pujar de to i el batle va arribar a dir que «amb aquesta Festa des botifarró, han carregat el poble de mentides». «Qui diu mentides?», va demanar Francesc Nicolau, «perquè si el batle diu que no ha dit que sí i un grup de gent diu que sí que ha dit que sí, es ver que qualcú diu mentides». Arribats aquí, el batle va dir que els qui deien que els va donar el sí li presentassin un escrit com mentre ell s'havia compromès que l'Ajuntament participàs en els termes que ells deien, i que a més li havien dit que s'havia ajuntat la Torrada amb la Festa, cosa que llavors no va ser ver... «Però qui diu mentides?», va insistir Francesc Nicolau. El batle va respondre que «El poble... No sé qui els ho fa dir, però el poble diu moltes mentides». Hi va haver quatre tirades més, i es va aixecar la sessió a l'atropellada.

El batle va aixecar la sessió passades les 10 i mitja del vespre, donant-se la circumstància que el punt de «Precs i Preguntes», havia ocupat més de la meitat del temps que havia durat la sessió, la més moguda i tensa des de bastants d'anys enrera.

Joan Sastre i Francesc Nicolau

Resum de la Sessió Extraordinària-urgent de dia 14/10/96. El ple va començar puntualment a les 8,30 h del vespre. No varen assistir els regidors Joan Magro (PP) i Francesc Nicolau (PSM), que excusaren la seva assistència.

1. Aprovació del projecte de Conveni de cooperació entre la Comunitat Autònoma i l'Ajuntament per al finançament i execució d'inversions de camins rurals.

La sessió es va convocar amb aquest únic punt perquè el termini màxim de lliurament d'aquest conveni era dia 15 d'octubre, de manera que era urgentíssima la seva aprovació.

L'actuació concreta que es preveu amb aquest conveni és l'asfaltat del camí dels Quatre

Vents, segons el projecte aprovat ja en sessió plenària de dia 8 de març d'enguany, amb una inversió total de 5.230.872 ptes. i un finançament per part de l'Ajuntament de 1.492.642 ptes., aproximadament el 30%.

El punt va ser aprovat per unanimitat i la sessió es va aixecar pocs minuts després d'haver començat.

Joan Sastre i Francesc Nicolau

EL PLAER DE BEURE CABERNET SAUVIGNON Antoni Gelabert

Una bodega petita, com és per exemple la d'Antoni Gelabert, per ser respectada pels seus germans grans, moltes vegades no li queda més remei que elaborar vins de qualitat. I amb això, no vull dir que a les bodegues grans no es vinifiquin bons vins.

Antoni Gelabert professa una gran devoció pel món del vi, cosa que el va dur, l'any 1980, a crear un petit celler a Manacor. Confiant en les varietats foranes, decidí plantar a Son Fangos i Es Llodrà (on la terra és del tipus call vermell) les varietats Cabernet Sauvignon, Chardonnay, Gewustraminer, Riesling, Merlot, Pinot Noir i Robí Cabernet; sense oblidar les autòctones Manto Negro, Callet, Fogoneu Francès i Premsal Blanc.

Però el protagonista d'aquest parell de retxes és un monovarietal de Cabernet Sauvignon de l'any 1993, el qual fou vinificat de forma acurada en dipòsits d'acer inoxidable, per sofrir posteriorment una criança oxidativa en bóta de roure americà, durant un període de catorze

mesos. El resultat final ha estat un vi d'un color entre cirera i robí, que un cop ensumat dona tota una delicada gamma d'aromes que van des d'olors animals (cuiro) fins a torrats, passant per matisos acaramellats i records de tabac. En boca és fresc, deixant un retronasal d'interessants gusts d'ametlla torrada.

Es tracta d'un vi que comptarà amb el temps com a aliat a l'hora d'augmentar la seva força organolèptica. És un vi que es farà amic ràpidament d'una taula ornamentada amb productes com els esclatassangs o les gírgoles, sense oblidar un camaïot o una sobrassada, que en aquest temps ja comencen a deixar sentir l'olor. I també, malgrat sembli estrany,

pot acompanyar una llampuga amb prebes.

Preu de venda al públic: 1.300 ptes.

Toni Gelabert Fullana

C/ Rei Sanç, 34. 07500 Manacor

Tel.: 55 24 09

Francesc Grimalt

NEGRE 1993
75 cl Cabernet Sauvignon 12% Vol.

Vi elaborat artesanalment per Toni Gelabert
Vinyes Son Fangos - Llodrà (Manacor)

EL PATRIMONI CULTURAL DE SANT JOAN

Miquel Pastor, en primer pla, i Guillem Rosselló, Maria Barceló, Bernat Campins i Arnau Company, al fons, parlaren del patrimoni tudat de la vila.

El Col·lectiu Teranyines va organitzar el dissabte dia 12 d'octubre a la sala d'actes de l'Associació de la Premsa forana, una taula rodona per presentar al públic de la nostra vila el treball realitzat per Arnau Company Matas i Bernat Campins Llabrés sobre «Aproximació al patrimoni perdut i tudat de Sant Joan». Aquest treball és una Comunicació presentada pels autors en el III Congrés sobre el Patrimoni Cultural de Mallorca, organitzat per la Societat Arqueològica Lul·liana l'any 1994.

Presidí la taula la Dra. Maria Barceló, presidenta de l'esmentada Societat Arqueològica, que va obrir el diàleg amb una informació sobre la història i els objectius de la societat que presideix. Va fer una referència al valuós llegat testamentari de D. Francesc Oliver dels Calderers, que va donar a l'Arqueològica la seva extensa biblioteca sobre teatre. Després, el Dr. Guillem Rosselló, director del Museu de Mallorca va parlar de l'objectiu del III Congrés de la Societat Arqueològica, la investigació sobre el Patrimoni cultural de Mallorca que s'ha perdut o tudat des de l'any 1836, data del Decret de desamortització dels béns eclesiàstics, punt de partida de la dispersió i el saqueig dels béns culturals de la nostra terra.

Tot seguit, Arnau Company i Bernat Campins oferiren un resum de la seva investigació sobre els béns culturals perduts o tudats en el terme municipal de Sant Joan, agrupats en tres blocs: Les restes arqueològiques (la Cova Fosca de Meià i les Coves de Sa Bastida); el patrimoni arquitectònic i urbanístic (l'es-

glésia vella, l'oratori de Sant Nofre, la rectoria vella, el teatre parroquial, els molins de vent d'en Perdut, d'en Peixerí, d'en Xisquet, d'en Belos i d'en Puput, els casals de Can Socies, ca ses Fernández i la posada de Son Perdut, els rentadors públics des Pou de Son Santos i des Pou Llarg, els pous públics, pou Bo, Pou des Prat, Pou Comú, Pou de sa Plaça i Pou de sa Baronia, les creus de terme i els abeuradors); i el patrimoni industrial (la central elèctrica, la Farinera vella, la Farinera nova, la fàbrica de carbó aglomerat i Sa Matança).

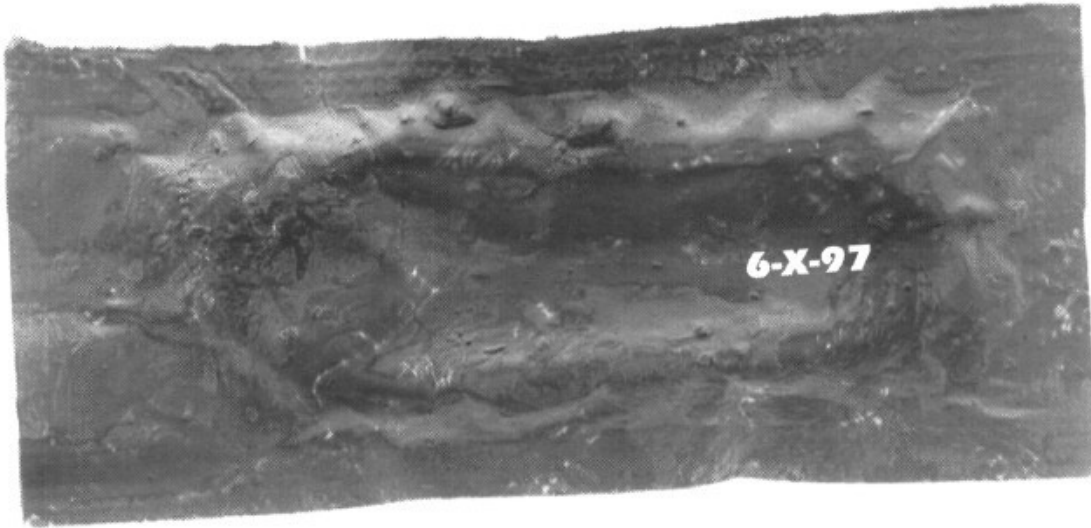
En el diàleg que es va establir entre els assistents i els components de la taula, es va tractar de la necessitat de conèixer el patrimoni de temps passats que encara ens resta, d'estimular l'estimació d'aquests béns patrimonials rebuts dels nostres avantpassats, i de treballar per la seva conservació i per la recuperació dels béns perduts o tudats, en quant sigui possible.

Els assistents varen ser obsequiats amb una fotocòpia del treball presentat. L'assistència no va ser tan nombrosa com calia esperar. Hem de creure que tots els santjoaners estimem el nostre poble, com hem de suposar que cadascú estima el patrimoni de la seva pròpia família. Tal vegada manca despertar el sentit de solidaritat per estimar col·lectivament el patrimoni santjoaner i unir-nos en la tasca urgent per conservar-lo per a les generacions futures.

Josep Estelrich

AVÍS:

per si de cas l'any que ve plou

bon botifarró

RAFEL GINARD, L'AMANT DE LA PARAULA

Recordança vint anys després de la seva mort

Ara fa vint anys que Rafel Ginard i Bauçà, el Pare Ginard com li diuen ara, morí a la vila d'Artà, era el 15 d'octubre de 1976.

No tenc records personals d'haver vist mai aquest home, era molt nin i ell vivia fora poble, però sí l'he pogut conèixer una mica amb el que em va contar la meva padrina que a més d'ésser-ne bona admiradora era amiga de la infància. Una de les coses que em quedà fou que el Pare Rafel anava amb la plagueteta per fer-hi anotacions de qualsevol paraula que es lligàs amb una altra, sempre demanant als més vells; més d'un opinava que aquest freret era un poc rar amb una cuolla poc corrent. L'altre record que em proporcionà va ésser l'oratòria dels seus sermons, sobretot els dies del Quart Diumenge, l'amor d'aquest arplegador de paraules vers la Verge de Consolació era incommensurable.

Una altra cosa que m'ha fet conèixer-lo ha estat la lectura de les seves obres. D'elles es veu que era meticulós, sistemàtic, incansable... i gran defensor de la llengua i de la nostra cultura catalanes. Si teniu oportunitat consultau les seves obres, a la biblioteca hi són quasi totes, el *Cançoners Popular de Mallorca*, en quatre toms publicats de 1966 a 1975, és el seu treball més extens, fruit de 40 anys de feina. Aquesta recopilació de gloses, romanços, codolades, etc. no només és la millor de tot l'àmbit lingüística

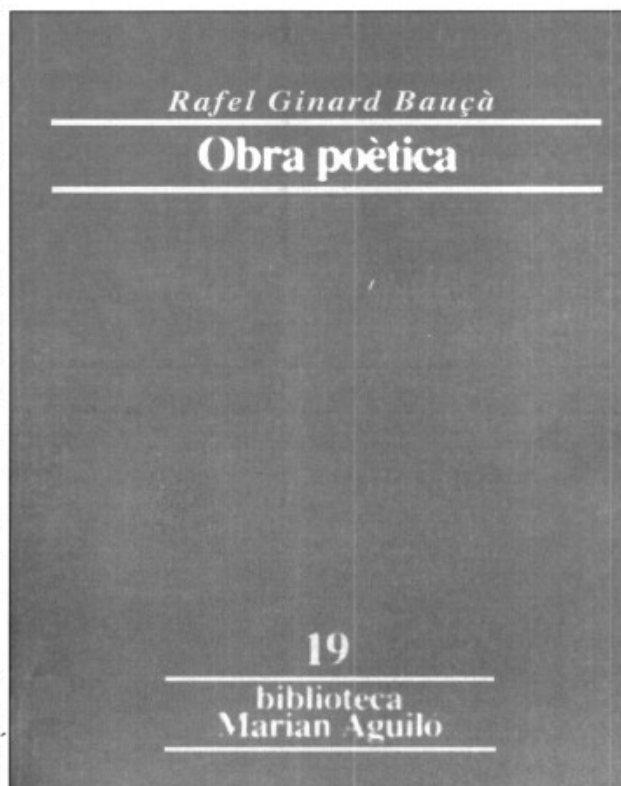
català, sinó que també és una de les millors de tot el món occidental. No voldria que pensasseu que en aquest cançoner només hi ha quatre cançonetes gracioses que la gent feia per passar l'estona; ben al contrari, hi poden trobar la història, el patiment, l'amor, les lluites i preocupacions humanes, l'odi, la gelosia, els vestits, els balls, els noms de lloc, i tota la riquesa lingüística que ha sabut fer el nostre poble. Un altra obra que recentment ha estat

reeditada és *Croquis artanenc*, recull d'articles publicats a la revista artanenca «Llevant», opinions, descripcions i un llarg etzètera s'arpleguen en aquesta obra.

També explotà la faceta lírica. Els seus poemes publicats a moltes revistes també han estat agrupats i publicats majorment no fa gaire temps. Finalment he de dir que el Pare Ginard també reuní molta més de la sabiduria popular del seu temps, reunida i publicada a «Mel i Sucre» per Josep Estelrich, i desitjant que algun dia sigui editada globalment en forma de llibre.

Col·laborà amb l'obra del *Diccionari* que havia iniciat mossèn Antoni Maria Alcover,

El Pare Ginard també fou un patriota i així el descrigué Francesc de B. Moll: ... *també fou un patriota defensor acèrrim de la personalitat mallorquina. Aquest darrer aspecte podria fer-nos omplir pàgines molt expressives, on*

Aquesta és la coberta del llibre que van editar les Publicacions de l'Abadia de Montserrat i la Universitat de les Illes Balears, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sant Joan, on es recull tota la poesia de l'escriptor i folclorista santjoaner Rafel Ginard.

citariem paraules seves molt enèrgiques i documentades sobre la persecució de què, durant molts anys, ha estat víctima la nostra llengua, i referents a la complicitat d'elements jeràrquics en aqueixa persecució, davant la qual el P. Ginard era un protestatari ben resolt...

Com a bon franciscà va ésser un amant de la vida senzilla, de la terra, de les muntanyes i comellars, del pla i de la marina. Ja ho va dir el poeta Miquel Gayà i Sitjar: *la grandesa del Pare Ginard ha estat passar per la vida afanyant-se sempre a recollir les miques de Déu que es perden en la fondària dels homes, el rebrot de la bellesa que floreix en cada rodal de la pàtria, la dolça mel de la germanor amb totes les criatures d'aquest món.*

Fa vint anys que ens deixà el Pare Ginard, ja fa vint anys!, però ben segur que la seva feina quedarà per molts anys entre nosaltres perquè un home que tant estimà la llengua, la terra i la nostra cultura no pot ésser fàcilment oblidat.

El pare Ginard ha estat el folclorista més important de la història recent de les Balears.

En la mort de l'amic P. Rafel Ginard Bauçà

*La vostra vida fou de sembrador
afanyat sempre més a la sembrada,
afrontant la tempesta i la gelada
sense temor als llamps ni al fibló.*

*I vostra mort fou la del segador
que en pau s'adorm dins l'era curullada,
després d'haver finit l'aspra jornada
de segar a tot arreu el blat millor.*

*Ara reposareu per sempre en pau
dins l'etern sementer d'aquell cel blau
que no esmussa la falç ni trenca relles;*

*que en vostra mà hagi dat el cent per u
cada garba del vostre blat madur
al camp del Paradís semrat d'estrelles!*

Guillem Colom (15-X-1976)

Gracià Sànchez

Cooperativa Agrícola
SANT JOAN

**«Tota casta de
productes del camp a
bon preu»**

Carrer de Petra, s/n

Tel.: 52 63 24

Elèctrica

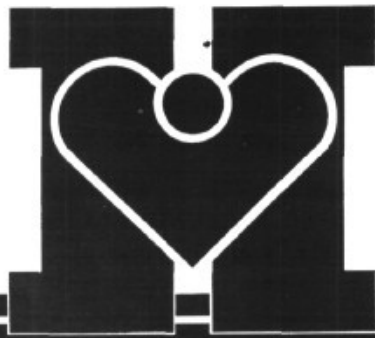
PEP DES SAIG

instal·lacions elèctriques
xarxes de baixa tensió
subministraments elèctrics

Consistori, 8 52 63 23
Sant Joan

HIPER MALLORCA

Hiper Centro

SUPERMERCADO **Xtrem**
MANGAGE

del 11 al 24 de Octubre

NUEVA

98

LA LECHERA

LECHE UHT ENTERA

LECHE BRIK 1 L. LA LECHERA

Nestlé

308

Lenor Esencia

FRESCOR DE ABRIL
4 L.

SUAVIZANTE 4 L. LENOR

COLON

BORRA LAS MANCHAS DE FORMA IMPECABLE

DETERGENTE COLON 3'5 KG

AHORA MEJOR QUE NUNCA

"EFECTO 764"

Nes 86

Sveltesse

LECHE DESNATADA BRIK 1 L. SVELTESSE

LECHE UHT DESNATADA

TAMINAS

SOPA PAQUETE 500 GALLO

36

36

97

99

MISTOL STANDART 1 L.

487

DETERGENTE LIQUIDO PARA LAVADORAS AUTOMATICAS FUENTE CON LA FUENTE, SUAVE CON LOS COLGANTES

CAMP

GARBES DEL P. GINARD (10)

Transcripció i notes de Josep Estelrich i Costa

La contribució del P. Rafel Ginard als treballs d'investigació històrica santjoanera del grup de DOCUMENTA en la dècada dels anys quaranta, va raure singularment en el camp de la vida quotidiana i el folclore popular, que era la seva especialitat. Fruit dels seus escorcolls, és aquesta garba de costums socials, religiosos i casolans, forjats per les experiències, les creences i les supersticions de generacions de santjoaners. És un ramell aplegat pel P. Ginard l'any 1943, de boca de gent major, que evoca el món cultural de la nostra vila entre els finals del segle XIX i els inicis del segle XX.

CULTURA POPULAR. PRÀCTIQUES RELIGIOSES. SUPERSTICIONS¹

Escomeses

- Bon dia! / Bon dia i bon any que Déu mos dó!
- Bo serà, si Déu ho vol.

A Sant Joan, sobretot en trobar-se amb externs, deien:

- Alabat sia Déu
- Per a sempre sia alabat

Però també se deia entre santjoaners. I per censurar qualcú que passava sense escometre, deien: «ell sols no ha dit: alabat sia Déu»

Manera d'entrar a una casa i contestar els qui hi són.

- Qui ha a la casa de Déu? / Qui hi ha aquí?
- Déu i noltros.

Quan a una persona major li «aplegaven mans» (les hi besaven) deia:

- Déu te faça sant!

Això mateix deien els presents a una persona que feia un oís

Per dirigir-se a un desconegut deien qualcuna d'aquestes fórmules:

- Escoltau, vos! / Escoltau, l'amo! / Escoltau, mestre! / Escoltau, germà!

En emprendre qualcú un viatge li deien:

- Que Déu vos guard de perill!

Els pares o majors en acomiadar un al lot o un jove deien:

- Fes bonda!

Per felicitar-se en les festes i celebracions:

- Molts anys, i aquest que no compti!
- Molts anys, amb salut i alegria i gràcia de Déu, i que Déu no mos deix morir que no mos hagi perdonat!
- Molts anys, amb més alegria i manco pecat!

Quan feien comptes de fer qualche cosa deien: «Demà anirem a tal part, o farem tal cosa... si Déu ho vol i Maria».

Quan no volien o no podien donar res a un pobre que demanava almoïna, li deien:

- Déu vos dó remei qui pot.

El temps

Si plou el primer dia del mes, llavors plou tot el mes.

Per conèixer quin temps faria l'any vinent observaven quin temps feia dotze dies abans i després de Nadal. Els dies d'abans se referien a les primeres quinzenes de mes, i els de després a les segones, i esperaven que faria el temps segons lo que havia fet els dies corresponents abans i després de Nadal.

Si el sol se pon amb batzera o vermellor, senyal de ploure.

Si el puig de Randa du capell (està tapat de boira) és senyal d'aigua prest. Si la boira hi va de ponent, denota vent; si hi va de xaloc denota aigua.

Si les ovelles s'espolsen, senya de mal temps; i si els mens boten, senya de fred.

Si en paretjal sortia,² ja podien aplegar les eines i córrer cap a la vila; sortia de devers Bonany i tenia forma de torre, molt acaracullat i gruixat. Era com una cosa aplegada, com enforros, com una columna o campanar.

Lluna vella

Mongetes, pebres, tomàtiques, carabasseres, sembrades en lluna nova posen més esponera, més brosta, i no fan tant de fruit, i per això els hortolans sempre cerquen la lluna vella per sembrar-les. Per planter de cebes, de col, cerquen més la lluna vella o el ple. Per encistar figues, també va bé la lluna vella.

Llaurar

Les relles millors són en l'estiu, quan és eixut, perquè la terra es bescou amb el sol. En estar banyada la terra d'estiu, llavors està de mala humor i no convé llaurar. D'hivern sí que poden llaurar amb saó. Quan hi ha saó bregada (que no està amerat per tot) no és bo llaurar, no llauris. No veureu ningú que llauri quan la terra du calor i està banyada.

La terra així posada al sol i llaurada, és com un formiguer,³ i no és tan cremada com la d'un formiguer. Lo molt cremat d'un formiguer no és bo, és millor lo negre (poc cremat) que no lo vermell. El terrer llaurat té certes propietats d'un formiguer. La gran regla és llaurar-ho després d'haver segat, maldament només ho escarrinxin. Val més una mala rella d'estiu que no una bona devers la Miquelada,⁴ quan ha plogut.

Feina a foravila

Usava resar un parenostro pels antepassats d'aquella terra a on anaven a fer feina, i això ho feien en començar la feina, cada vegada que hi anaven a treballar-hi.

En tenir dones a jornal, el capvespre resaven el rosari i a vegades el passaven cantant, si n'hi havia de joves. A posta de sol, perquè l'amo se'n temés de què el sol se ponia, deien: «Digau un credo, que es sol se pon».

En posar-se a la feina, entrecavar o magencar (repassar), en les feines d'hivern i en cosa lleugera, solien dir al començament: «un parenostro pel Nom de Jesús / que en no poder-ho dir de boca / ho pugui dir de cor. / Ara, ho vull dir per llavor: dolcíssim nom de Jesús». Això era en les feines lleugeres; en entrecavar faves, no usava fer aquestes devocions, perquè entrecavar faves i resar era pesat.

FERRERIA	
	Pedro Mestre
	PORTES BASCULANTS :- BARRERES
	BALCONS :- FERRO RUSTIC
	FERRERIA AGRICOLA :- AUTOMATISMES
C/. Jaume Mas Noquera. 23	
Tels. 52 65 11 - 52 60 63 07240 SANT JOAN	

Ferreteria de Sant Joan
C/. de Palma, 17   0724 - SANT JOAN Tel.: 52 65 33
CÒPIES DE CLAUS AL MOMENT
VENDA D'EINES, DE PINTURES, DE MAQUINÀRIA, BRICOLATGE

En els tals d'entrecavar resaven i deien oracions més o manco ben fetes o extravagants, com és ara, *el Relloige de Cristo*, que el deien sobretot la setmana santa, *els goigs i dolors de Sant Josep i Maria Santíssima* i altres oracions. Les dones velles les ensenyaven a les joves i així s'entretenien feinejant.

En acabar de segar o d'entrecavar un bocí, solien dir: «Déu mos dó la maina per ací i per tot el món», i durant les messes de batre, en acabar cada dia la batuda, feien una creu damunt el caramull de blat amb el mànc de les ereradores, i deien «Déu hi dó la maina».

Els pastors, abans de munyir resaven un parenostro. Abans de formatjar feien una creu damunt la llet apresada.

Pastar

Quan tenien el llevat posat, el senyaven tres vegades amb la mà i llavors hi aficaven els cinc dits, que eren les cinc llagues del Bon Jesús. I si pensaven amb les llagues en fer-ho, no se bofegava el pa, encara que li passàs un poc de tou i el llevat no fos bo. Quan retiraven un poc de pasta que serviria de llevat per a la pròxima pasterada, la posaven dins una xícara i hi feien una creu. Abans d'enfornar, damunt cada pa hi feien una creu amb una guinaveta o amb el caire d'una paleta, i en enfornar deien «un parenostro a la Santíssima Trinitat, que mos surti acertat».

Quan queia un pa o un bocí de pa en terra el besaven, dient els grans als petits per ensenyar-los-ho: «besa'l que és el Bon Jesús». No volien que el pa estigués amb el sòl per amunt (girat) perquè deien que el Bon Jesús patia.

Matances

Feien una creu amb la guinaveta al ribell de la sang del porc, i en haver pastat, damunt cada pastó hi feien una creu amb el dit. Perquè els camaiots no s'esclatassin, posaven antigament una peça de quatre amb la creu per amunt (cart o creu) dins la caldera on els bullien; hi havia d'estar fins que els camaiots eren cuits. També hi posaven una escudella trabucada, perquè la caldera bullís per tot. Era en aquell temps no

gaire llunyà en què encara no havien après d'arreglar els camaiots a fi de què no se badassin. Solien dir: «ses matances són alegres fins en arribar es camaiots», perquè inevitablement s'obrien. Els omplien massa i no els cordaven o embarriolaven, com ara. Posaven tres grups de sal al saïm, en memòria de la Santíssima Trinitat.

Devocions

S'encomanaven als sants amb un parenostro, precedit de la invocació corresponent:

- Un parenostro al Senyor del tot lo món, que no'm mat que no'm perdon.
- Un parenostro a la Santíssima Trinitat perquè ens guardi sempre de tot pecat.
- Un parenostro a Sant Antoni, que mos guard de foc i del dimoni. (El «foc» era la gangrena; «això és com a focot», deien de la corredura i coses que fan picor).
- Un parenostro a Sant Guiem, que el mos cogui i no el mos crem (el pa).
- Un parenostro a Sant Trifó, que mos guard de rates i ratolinó.
- Un parenostro a Sant Ignasi, que mos guard de tota desgraci.
- Un parenostro a sant Blai, que no mos falti es pa mai
- Un parenostro a Sant Arnau, que mos tanc es vent en clau

*Parenostros a barcelles
hem de passar a Sant Arnau
que mos tanc es vent en clau,
i no mos alci ses gonelles.*

Pels morts, el dia de Tots Sant a vespre, passaven el saltiri⁵ a les cases de Sant Joan, i deixaven el llum encès tota la nit, perquè deien que els morts visitaven la casa.

Jocs

Pels darrers dies jugaven a «tirar al gall», per devers el garrover de Sa Marquesa. A cèntim o dos cèntims la pedrada, segons l'animal. Als galls els havien donat veça, «perquè tenguessin els esperits més forts». El animals eren dels qui els mataven. Per sebre si un gall era mort, el qui l'havia ferit feia una volta i si no reviscolava, el gall era seu. Tenia dret, el qui l'havia estormeiat, a seguir tirant, si pagava. També tiraven a coloms, pagant més poc.

Els homos, els diumenges, jugaven a teia. Els al-lots jugaven a baldufa, a nolis, a pilota al clotet, a olla, a teia, a rompes, a amaga-corretja («foc-foc, aigua-aigua»), a bolles, a conions amagats.

Els nins en el joc de teia, quan tiraven els altres, deien: «Sant Roc, que no toc!». I perquè

la teia del contrari no tocàs el rèbol, deien: «Sant Lluís, que passi de llis».

Quan queia un infant per terra, per aconortar-lo si plorava, li deien que allà on era caigut hi naixeria una confitera.

Remeis casolans

Una banya de boquer amb uns quants brins de safrà s'emprava per a foradar els bonys. Els bonys havien de foradar per ells mateixos. També de farina de lli mesclada amb arròs bullit, en feien una coca que posaven damunt el bony i l'espargia o el feia esclatar. Les coques de vaumes, d'aqueixes mallorquines que s'estenen per sa terra, bullides, eren bones pels

bonys.

Un altre bon remei pels bonys eren les fulles verdes de llpassera. La llavor de llpassera s'aferra per la roba, i per la llana de les ovelles. Llepassar sa llana és estirar-la o estufar-la, llevar ses llepasses i la brutor que la llana té.

Coses que duen desgràcia

- Els cactus duen mala ombra, o mala sort, criden desgràcies.
- També llevar dos o tres solcs de teules.
- Un ca que plora, du desgràcia al veïnat.
- Un borino negre du mala sort. Si és ros, la du bona.
- El gall, si canta de vetlada (devers les 9), boira segura.
- Si tenen una galina blanca i un moix negre, no acaben mai els doblers.
- Una ferradura darrera la porta, du bona sort.
- En sentir una òliba, perquè no dugui desgràcia li han de dir: «Canta per tu mateixa».

NOTES

¹ GINARD BAUÇÀ, Rafel. Manuscrits inèdits. APSJ (Arxiu parroquial de Sant Joan), 29.3.1, f. 94; 29.3.2, fs. 7-9; 29.3.8, fs. 79-95.

² En *paretjal* és un nigulot molt gros que ve de llevant; la seva aparició sol anar seguida d'un fort temporal que sovint fa molt de maig al camp.

³ Abans de generalitzar-se l'ús dels adobs químics, el mes de setembre es feien pels camps munts de terrosos damunt feixos de llenya prima, anomenats *formiguers*, que cremaven a poc a poc. La terra cremada s'escampava per tot el camp abans de llaurar-lo per a la sembra.

⁴ La *Miquelada*, la diada de sant Miquel, 29 de setembre.

⁵ El saltiri és la recitació de les tres parts del rosari, cada una de les quals té cinc desenes de deu avemaries.

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA'

Centre Coordinador
Biblioteca de Sant Joan

Darreres novetats en llibres i revistes

d'actualitat i culturals.

Nous vídeos i CD

Vine a la biblioteca!

**Consell Insular
de Mallorca**

EXCURSIÓ

Després d'una dura pujada a través de la coma Llarga, els excursionistes comenten la jugada.

Anàrem a...

La Capella Blava. Partint del llogaret de Binibona, investírem la pujada per la coma Llarga, inicialment per una pista forestal. A partir d'un certa altura, la pista es transforma en caminó, que arriba gairebé al capcurucull. Des del cim, la vista s'obre cap a l'altra banda, a la vall ocupada per Alcanella i Alcanelleta. Baixàrem cap a aquest darrer lloc pel pas d'en Bisquerra, vertiginós però assequible. D'Alcanelleta, baixàrem a Alcanella, d'allà a les Figueroles i finalment a Binibona.

Anirem a...

Per al mes de novembre tenim previst anar al castell del Rei (Pollença). Molt probablement s'hagi de fer en dissabte, ja que és l'únic dia de la setmana que els propietaris de la possessió de Ternelles deixen passar excursionistes per les seves terres. Si no us voleu perdre aquesta magnífica ocasió de visitar un lloc paradisiac, estau atents als cartells que anunciaran aquesta eixida.

Joan Sastre i Joan Moratinos

 <p>"la Caixa"</p> <p>AGÈNCIA DE SANT JOAN</p> <p>Carrer Bellavista, 38 Tel.: 52 60 78</p>	<p>PLANTERS i ORNAMENTALS</p> <p>NICOLAU</p> <p>C/ de Ramon Llull, 52 07240 Sant Joan Tel.: 56 03 46 52 61 87 (part.)</p> <p>PLANTERS</p> <p>ORNAMENTALS</p> <p>NICOLAU</p>
---	--

mel i sucre, dolcet, dolcet

El nostre batle ha demostrat, una vegada més, que deixa molt que desitjar, com a polític i com a primer ciutadà del poble. Els bons dirigents es veuen sobretot en les situacions difícils, i el batle Mora, amb la Festa del Botifarró d'enguany, ha actuat amb una inconsciència tal que l'ha fet quedar en evidència, fins i tot davant molts dels seus incondicionals. Qualsevol persona amb un poc de seny no hauria estalviat esforços perquè la reinstauració de la Festa del Botifarró tengués els mínims problemes possibles i perquè tothom (tot el poble en general) hi guanyàs. Idò no ho ha fet així, i no s'ha conformat just a no fer res, sinó que no ha pogut estar sense afegir llenya al foc a la banda on ell es pensava que hi havia els seus adversaris polítics, sense ni tan sols adonar-se que si el seu partit va tenir el 60% dels vots, vol dir que dins el grup que ell va dejectar (la PIMEM) hi hauria haver també un 60% de votants seus. Aquests hauran quedat, com a mínim, astorats de la puntada de peu que els ha fotut el batle. El qual, per comptes de fer costat a una associació que representa la gran majoria dels negocis del poble, es va amagar com un caragol dins la closca, afavorint per passiva i per activa una, per altra banda legítima i respectable, festa popular, fins al punt que fins i tot el «cunyadíssim», l'empleat polivalent-discontinu-a hores convingudes de l'Ajuntament de Sant Joan, es va gastar les soles de les sabates fent passes i corregudes per la festa particular. I tot això, precedit d'un ambient tens que ha propiciat que el nostre batle tornàs sortir als diaris caracteritzat com el batle més terrosser de Mallorca. El motiu que va donar per no ajudar a la PIMEM amb la Festa va ser que la PIMEM s'havia rigut dels seus doblers (dels «seus», no dels de l'Ajuntament), una intervenció que pot

anar de bracet amb altres d'anteriors també poc afortunades. Recordau el cas d'en Gilet, el «¿Dónde pondremos los cerdos?». Esper, pel bé de tot el poble, que el batle arribi a veure qualque dia que és el batle de tots i que quan es presenta un problema s'ha de cercar la solució menys traumàtica per tothom i no magnificar el problema per utilitzar-lo políticament i econòmicament contra o a favor de ningú. Tothom hi guanyaria, ell i tot.

Segons declaracions del batle, el camí de les Casetes no s'arregla perquè a ell «no li agrada malgastar els doblers dels santjoaners», i espera que caigui del cel qualque subvencioneta que, també segons ell, «no costarà res a les butxaques dels santjoaners», com si l'Administració tengués una màquina de fer diners i Hisenda i els impostos no existissin, i com si arreglar els desperfectes dels cotxes i les maldesquenades dels tractorers no costassin res. Per si el batle no es ves amb coratge de pensar cap alternativa fins que li caiguin els doblers de la gran mare Administració, jo m'atreviré a donar-n'hi una, de solució: que agafi el «cunyadíssim», empleat polivalent-discontinu-a hores perdudes, i amb quatre senalles (o quatre dotzenes) de terra tapi almanco els clots més grossos. També no estaria de més que dins l'Ajuntament començassin a fer un poc de feina els regidors encarregats de cada secció. A un consistori amb 6 regidors de 9, no és lògic que sigui sempre el batle qui ho faci tot i en el cas que ens ocupa, pareix que el regidor encarregat d'agricultura (camins rurals) hauria de deixar sentir la seva veu.

Joan Bauçà

METEOROLOGIA

«PLUJA D'AGOST, ESCLATASANGS A L'OCTUBRE»

«SETEMBRE BOIRÓS, SETEMBRE POLSÓS»

Dia	Temperatura		Precipitació	Cel	Vent dominant	Fenòmens observats
	Max	Min				
1	33	19		clar	gregal	
2	34	19		clar	gregal	
3	33	20		1/4 tapat	gregal	
4	33	19		clar	variable	
5	34	19		1/4 tapat	saloe	
6	33	19		clar	saloe	
7	34	21		1/4 tapat	saloe	
8	35	21		1/4 tapat	variable	
9	34	19		clar	llevant	
10	34	19		clar	llevant	
11	34	20		1/4 tapat	llevant	
12	32	22		2/4 tapat	llevant	
13	32	21		1/4 tapat	llevant	
14	29	20		clar	gregal	
15	29	18		2/4 tapat	gregal	
16	31	20	1,1	2/4 tapat	gregal	tormenta
17	34	17		1/4 tapat	gregal	
18	33	19		clar	variable	
19	33	18		clar	variable	
20	31	20		1/4 tapat	saloe	
21	35	20		2/4 tapat	variable	
22	31	20	17,6	3/4 tapat	llevant	
23	31	18		clar	variable	
24	31	20	7,2	3/4 tapat	tramuntana	
25	29	17		1/4 tapat	gregal	
26	29	17		clar	llevant	
27	31	20	9,8	1/4 tapat	llevant	
28	27	19	8,1	2/4 tapat	llevant	
29	27	17	5,6	tapat	gregal	
30	23	13		3/4 tapat	tramuntana	
31	24	13		1/4 tapat	tramuntana	
	31,3	18,8	49,4			

AGOST 1996. Mel i Sucre de Sant Joan - Miquel Alzamora, Guillem Company, Miquel Company

Dia	Temperatura		Precipitació	Cel	Vent dominant	Fenòmens observats
	Max	Min				
1	26	13		2/4 tapat	tramuntana	
2	25	14	13,1	tapat	gregal	
3	23	13	2,2	tapat	gregal	
4	27	11		1/4 tapat	tramuntana	
5	29	15		1/4 tapat	ponent	
6	29	17		2/4 tapat	variable	tormenta
7	29	16		clar	gregal	
8	27	17		2/4 tapat	gregal	
9	22	16		tapat	gregal	
10	25	14		3/4 tapat	gregal	
11	22	17	27,2	tapat	gregal	vent fluix
12	22	15	5,3	tapat	variable	tormenta
13	25	12		clar	mestral	
14	24	13		2/4 tapat	variable	
15	27	14		2/4 tapat	variable	
16	28	14		clar	llebeig	
17	27	16	0,6	3/4 tapat	llebeig	
18	26	13		clar	llebeig	vent fluix
19	26	15		clar	mestral	
20	27	14		1/4 tapat	ponent	vent fluix
21	24	17	1,1	clar	ponent	vent moderat
22	25	15	1,6	2/4 tapat	ponent	
23	23	13		1/4 tapat	mestral	vent fluix
24	27	13		clar	variable	
25	25	13		3/4 tapat	mestral	
26	26	12		clar	gregal	
27	25	11		clar	ponent	
28	26	14		clar	ponent	
29	27	13		1/4 tapat	ponent	
30	26	17		clar	llebeig	
31						
	31,3	18,8	52,7			

SETEMBRE 1996. Mel i Sucre de Sant Joan - Miquel Alzamora, Guillem Company, Miquel Company

Finalitzat l'estiu, podem assegurar que la d'enguany ha estat una estació fada: ni calor, ni sequera. L'estiu seguí a una primavera humida i poc calorosa i, en 2 mesos, deixà un centenar llarg de litres/m².

El mes d'agost ha estat un mes peculiar: després de tan sols 10 dies absolutament clars, la pluja caigué durant les festes reduint el paperí a filasses de paper que, per tradició, s'està convertint en el reclam

de la pluja a finals d'agost. La pluja recollida, 49,4 litres/m², va caure a la darrera setmana de mes.

Durant el mes de setembre s'han recollit 52,7 litres/m² que s'han repartit al llarg del mes, mentre que la presència de dies clars ha estat d'11 dies, fet semblant al mes d'agost. Així i tot, durant els dos mesos, els valors de temperatura màxima han estat per sota de la mitja normal.

La pluja corresponent a l'any agrícola ha estat la següent:

setembre	60,6
octubre	70,1
novembre	102,5
desembre	46,8
gener	100,8
febrer	50,3
març	36,0
abril	71,6
maig	67,9
juny	49,6
juliol	0,0
agost	49,4
setembre	52,7

que suma un total de 758,3, el global de l'any agrícola, mentre que la pluja acumulada el 96 és de 478.3 litres/m², als que s'han d'afegir ja els d'octubre, la qual cosa vol dir per sobre dels 600 litres/m².

En definitiva, un estiu excepcional i diferent i una tardor que comença amb bon peu, ja que durant la primera quinzena d'octubre s'havien recollit 127,7, aigua benvinguda sense violència. Esperem que tot sigui per bé del camp i de les reserves aquíferes.

Miquel Company i Miquel Alzamora

Bon profit

Arròs amb bacallà

Ingredients: 250 grams de bacallà, 400 grams d'arròs, una ceba, dues tomàtiques de ramellet, verdures del temps (col-i-flor, carxofes, pèsols, pèsols de bullir, espàrecs, etc.) alls i julivert, oli, sal, safrà, pebre bord i pebre bo. El vespre abans posarem el bacallà en remull. Li canviarem l'aigua un parell de pics perquè es dessali. Dins una greixonera amb un roll d'oli hi sofregirem la ceba tallada petita, després hi afegirem el bacallà, esmicat i fora espines, el pebre bord i la tomàtiga pelada i capolada; quan estigui a punt hi abocarem aigua i sal. Quan bulli hi posarem les verdures, que haurem adobades i trossejades, si escau, i l'arròs. Ho farem bullir dotze minuts i després hi afegirem una picada feta amb tres alls, julivert, safrà i pebre bo. Apagarem el foc i deixarem reposar tres minuts l'arròs que ja es podrà servir. No ha de quedar massa brouós.

Greixonera de porc

Ingredients: Mitja carota, mig quilo de carn capolada de porc, nou ous, un manat de grells, una tallada de sobrassada, alls, un manat de julivert, moradux i herba sana, sal i prebe bo, saïm per untar la greixonera. Tres o quatre dies abans salarem la carota. Quan l'haguem d'emprar, la rentarem i la bullirem. Capolarem la carota, els grells, la sobrassada, els alls, el julivert i les herbes. Tot això ho mesclarem amb els ous i la carn capolada, hi afegirem sal i pebre bo i ho abocarem dins una greixonera untada de saïm. ha de coure al forn cinquanta minuts. És bona per menjar freda.

Gatò de taronja

Ingredients: quatre vermells d'ou, 200 grams de mantega, 200 grams de farina, 200 grams de sucre, llimona, tres taronges, un sobre de llevat ràpid, sucre en pols per empolvorar, mantega i farina per untar el motlle. Dins un ribellet hi mesclarem molt bé els vermells d'ou, amb el sucre, la clovella de mitja llimona i la de dues taronges ratllades i la mantega fosa. Després ho aclarirem amb un tassellet de suc de taronja. Hi afegirem la farina i el llevat i ho abocarem dins un motlle allargat, prèviament untat amb mantega i empolvorat de farina. Ho courem al forn a 160 graus, vint minuts. Quan la coca sigui tèbia la desmotllarem, la picarem amb una forqueta, la regarem amb un tassellet de suc de taronja i l'empolvorarem amb sucre. Es pot servir tèbia o freda.

Agenda-Octubre

Natalicis

Laura Català Artigues (3-IX-96)
Josep-Gabriel Mas Jaume (5-IX-96)

Defuncions

Francesc Alzamora Florit (14-IV-1916/27-IX-1996)

Noces

-

Apotecaries de guàrdia

Diumenges

Dia 20: Vilafranca
Dia 27: Ariany
Dia 3 nov.: Montuïri
Dia 10: Petra
Dia 17: Porreres
Dia 24: Sant Joan

Horari d'autobús

Sant Joan-Palma-Sant Joan: 7.50 h; 13.00 h; 15.20 h;
16.20 h; 18.20 h; 19.30 (dies feiners).
Sant Joan-Palma-Sant Joan: 8.25 h; 10.00 h; 18.25 h;
19.30 h (dies festius).

Horari d'assistència mèdica

Centre sanitari: 8 h - 13.00 h (de dilluns a divendres).
PAC de Vilafranca: resta d'hores.

Horari de farmàcia

Hivern: de 10 h a 13.30 h / de 17 h a 20 h
Estiu: de 10 h a 13.30 h / de 17.30 h a 20.30 h

Horari de misses

20 h (dies feiners) / 10.30 h i 20 h (dies festius)
Consolació: 18 h

Telèfons d'interès

Bombers: ..... 085 / 55 00 80
Centre Sanitari: 52 63 11
GESA: 55 41 11
Ajuntament: 52 60 03

Apotecaria: 52 62 52
Centre meteorològic: .. 26 46 10
Guàrdia Civil: 56 00 27
OCB: 72 32 99
PAC (Vilafranca): ... 56 05 50
Ambulàncies Balears .. 55 40 75
Urgències UVI 061
Telèfon d'emergència .. 112
Policia Nacional 091

El temps

Pluviometria	G. Company			
Agost	Dia 2	13,1	Dia 17	0,6
	Dia 3	2,2	Dia 21	1,1
	Dia 11	27,2	Dia 22	1,6
	Dia 12	3,3		

Total mes 51,1

Total acumulat: 516,6 l/m²

La lluna

Plena de dia 1 a dia 4
Mínvant de dia 5 a dia 12.
Nova de dia 13 a dia 19
Creixent de dia 20 a dia 26
Plena de dia 27 a dia 31

Efemèrides

OCTUBRE DEL 76 A SANT JOAN

- Va morir el santjoaner Rafel Ginard Bauçà TOR, el més gran folclorista de totes les terres catalanes a Artà, el 15 d'octubre.
- Un grup de santjoaners participà en l'expedició a Califòrnia amb motiu dels 200 anys de la fundació de les missions a Sant Francesc i a Sant Joan Capistrano.
- La Coral de Sant Joan oferí més d'un concert amb un gran èxit, tant de públic com de crítica.

OCTUBRE DEL 86 A SANT JOAN

- El primer diumenge es va celebrar la Festa del Botifarró amb una assistència massiva de gent. El dia fou molt bo, a diferència dels anys precedentia en què féu molt mal temps.
- Es descobrí una colònia important de xebel-lins i uns nius de mussol reial.
- Es constituí un grup teatral anomenat Atzavara.

Gracià Sánchez

TERANYINES

Si vols fer poble
i conèixer la teva història
subscriu-te a les

MONOGRAFIES SANTJOANERES

